

SPÄNNINGSROMAN



PIA HAGMAR

DOY



ROMANUS
& SELLING

PIA HAGMAR

Dy

ROMANUS
& **SELLING**

TIDIGARE UTGIVNING AV PIA HAGMAR PÅ ANNAT FÖRLAG

Du och jag och vi (2012)

Kunde varit vi (2019)



Romanus & Selling
Box 3159, 103 63 Stockholm
info@romanusochselling.se
www.romanusochselling.se

ISBN 978-91-9-005827-5
Copyright © Pia Hagmar 2026
Omslag: Pär Wickholm
Omslagsfoto: Bengt Öberg
Tryck: ScandBook AB
Första tryckningen

*Till mina tre systrar.
Den saknade, den återfunna och den som oväntat blev –
Mia, Sofia och Åsa*

Prolog

Hon kommer aldrig att glömma den natten. Varje liten detalj är inristad med nål i skinnet. Ändå hade kvällen varit trevlig. Vänner, god mat, skratt och samtal. Lite väl mycket vin för vissa, alldeles för mycket för andra. Det är sent när hon kör hemåt. Mörkret trycker mot vindrutan, hon lutar sig fram över ratten, kisar för att se bättre. Det finns många faror där ute och hon är rädd för dem alla. Ansvaret är stort och tungt och bara hennes.

Barnet sover i sin bakvända bilbarnstol i baksätet. Det vet hon. Trots det skulle hon vilja stanna och kontrollera att allt är som det ska. Helst vill hon ha bilbarnstolen bredvid sig i framsätet, så som hon brukar. Men nu sitter han där, hennes man, barnets pappa. Han sover också, med huvudet hängande i en konstig vinkel, munnen halvöppen. Hon sneglar på honom, försöker bedöma situationen. Kommer han att vakna om hon kör in till vägkanten och stannar? Troligen. Han är berusad, men inte redlös. Gick själv till bilen även om han svajade betänkligt. Han kommer att bli irriterad, tycka att hon sjåpar sig. Hon väger för och emot. Nej, det är inte värt det. Barnet sover lugnt, det måste hon våga tro.

Vinden får den lilla bilen att rista. En vägg av svarta granar på båda sidor av vägen. Rädslan ligger som en tung klump

i magen, hon andas snabbt och ytligt. Närsomhelst kan ett djur störta fram ur mörkret, en älg eller ett rådjur, kanske en grävling. Hela tiden tycker hon sig se ögon som glimmar mellan grenarna och är beredd på att tvärbromsa.

Ögonen värker av ansträngningen. Hon är också trött, det har varit en lång kväll. Långt över midnatt när de äntligen kom i väg. Mannen bredvid henne mumlar något ohörbart, oron i magen hugger till. Hon behöver fokusera på vägen, inte på honom. *Snälla, låt honom sova hela vägen hem*, tänker hon. En hare skuttar i sicksack framför bilen ett tiotal meter innan den sladdar ut i skogen och uppslukas av mörkret. Hon längtar efter att sova, få släppa taget om ansvaret. Så som han gjort.

Men först måste de hem, sedan ska barnet bäras in och nattas om. Antagligen behöver blöjan bytas. Tröttheten tynger ögonlocken, oron håller dem uppe. De sista kilometrarna krypkör hon medan hjärnan går på högvarv. Hon försöker ligga steget före i tanken, vara beredd på alla tänkbara scenarier. Om han inte vaknar när bilen stannar, hur ska hon agera då? Väcka honom, säga att de är framme, låtsas som om oron inte finns? Eller låta honom sova och ta hand om barnet först? Om det fungerar, om han inte vaknar, är det smidigast. Då kan hon väcka honom efteråt och har bara honom att hantera.

Men om han vaknar när hon öppnar bildörren för att ta ut barnet kanske han blir irriterad. Troligen blir han det. Om han frågar varför hon inte har väckt honom, vad svarar hon då? Att han är jobbig när han är berusad och att det är enklare att ta hand om barnet när han inte är vaken, kan hon förstås inte säga. Kallsvetten rinner nerför ryggen.

I slutänden behövs inget beslut. Samtidigt som hon parkerar bilen utanför huset vaknar han. Huvudet åker upp, blicken irrar fram och tillbaka.

– Du somnade, säger hon.

Det svarar han inte på. Hans hand slinter när han försöker öppna bildörren, en gång, två gånger. Hon vet bättre än att erbjuda hjälp. I stället öppnar hon dörren på sin egen sida av bilen och skyndar fram till ytterdörren. Det är en liten lampa tänd ovanför den. Hon låser upp och vänder sig om. Han lutar sig tungt mot bilen, ett ögonblick tror hon att han har somnat stående men sedan tar han ett vingligt steg åt sidan och är nära att falla. Hon lyckas inte förhindra att ett litet oh slipper ut och hans blick ger ångesten ny fart. Hon törs inte erbjuda honom stöd, han skulle uppfatta det som ett påhopp.

– Vad glör du på? sluddrar han.

Hon skyggar med blicken, vågar inte fästa den någonstans. Då hörs ett skrik, ett enda. Barnet har vaknat. Hon skyndar tillbaka till bilen, öppnar baddörren och knäpper loss säkerhetsselet. Barnet tystnar direkt och ser på henne. Kontakten finns där, närheten. Nu har mannen lyckats ta sig fram till yttertrappan. Han svajar fram och tillbaka, som en klen tall i storm. Steg för steg kämpar han sig upp mot dörren. Hon följer långsamt efter med barnet i famnen. Svarta moln driver fram över den mörka himlen. Vinden ylar i granskogens trädtoppar.

Medan han går mot köket, sparkar hon av sig skorna och skyndar in på toaletten. Hon funderar på att låsa, men låter bli. Det kan provocera. Snabbt får hon av barnet byxorna och blöjan. Tvättar rent, torkar och sätter på en ny blöja. Pyjamasen hänger på badkarskanten, bara att sätta på. Hon lutar sig fram, lägger sin kind mot barnets mjuka. Känner den söta doften. Plötsligt uppfattar hon en rörelse precis bakom sig och snurrar runt. Hon törnar i honom, så nära står han. Rädslan slår till direkt, men hans ögon är snälla. Luggen hänger ner över ögonen. Han ler.

– Jag kan göra det där, säger han och sträcker sig efter barnet. Jag kan natta.

Han låter som en pappa ska göra. En som vill dela ansvaret. Hon tvekar, tar sats.

– Det behövs inte. Jag gör det. Gå och lägg dig i stället.

Hon försöker sig också på ett leende. Det hjälper inte. Inte alls. Förvandlingen är blixtsnabb. Hans ögon skiftar färg, luften mellan dem blir kall. Iskall.

– Tror du inte att jag klarar det?

Han skrattar hest. Utandningsluften är sur av rött vin, den får henne att kväljas. Hon famlar efter orden. Balanserar över ett bråddjup på en lina så tunn att den knappt syns.

– Jag gör det så gärna, säger hon. Snälla du.

– *Snälla du*, härmar han och lägger huvudet tillgjort på sned. *Snälla du*.

I nästa sekund har han ryckt åt sig barnet.

– Snälla, viskar hon.

Föraktet i hans blick får henne att krympa. Minsta antydning till kritik kommer att göra honom rasande, det vet hon. Ska de slåss om barnet? Skrika åt varandra? Det kommer inte att göra saker och ting bättre. Bara skrämma barnet.

– Tror du inte att jag är kapabel? frågar han och ser utmanande på henne.

Nej! vill hon skrika. *Det tror jag inte. Jag vet att du är full och fulla människor ska inte ta hand om små barn. Det är fel och det är farligt.* Men samtidigt inser hon att det är en fullständigt meningslös sak att säga. Han vet redan att hon tycker så, det är därför han gör som han gör. Allt är bara en makt demonstration. Hon sneglar på honom. Kanske är han inte lika berusad längre, kanske kommer det att gå bra? Om hon håller sig precis bakom och är beredd.

Halvvägs genom köket snurrar han runt och spetsar henne på sin vassa blick.

– Sluta att fjanta efter mig! fräser han. Skärp dig, för fan.

Hon står som förstenad, armarna hänger rakt ner. Barnets fötter sprattlar. De perfekta små tårna.

– Snälla, viskar hon igen, men så tyst att hon knappt hör det själv. *Snälla, gode gud, hjälp mig.*

Hon hör hans fotsteg i trappan upp till övervåningen. Brädorna knarrar, huset är gammalt. Det finns ingenting hon kan göra, eller finns det? Sekunderna tickar.

Då händer det. Som i slowmotion hör hon det hända. Först en duns, sedan en svordom och därefter ett brak, *duns-duns-duns!* Sedan blir det tyst. Fasansfullt tyst. Tiden stannar och rusar på samma gång. Under bråkdelen av en sekund står hon som förstenad. Sedan flyger hon.

Kapitel 1

Kisspausen på bensinstationen Tre Älgar i rondellen innan Grästorp har gjort henne sen. Numera har Rasta köpt upp stället, men i hennes huvud kommer det antagligen att heta Tre Älgar för alltid. Hon vill hinna se sig omkring innan mäklaren kommer. Ta avsked, kan man kanske kalla det. Det har varit många avsked på sistone.

Lovisa sträcker ut högerhanden och föser undan handväskan på passagerarsätet för att få tag på drickyoghurten hon precis köpt. När hon väl fått av locket tar det mindre än en minut att tömma flaskan. Det är inte mycket till lunch, men det får duga.

Utflykten känns som en tidsresa och på ett sätt är den väl det också. Som liten åkte hon den här vägen varje sommar tillsammans med mormor och morfar. Ibland även vår och höst. Torpet hade varit mormors barndomshem, men sedan förvandlats till sommarstuga.

Små fragment av minnen från de där bilresorna finns fortfarande kvar. Volvo Duettens ljusbruna vinylsäte som låren klubbade fast vid när kjolen hasat upp. Den kväljande söta lukten av morfars cigariller. Var det Bellman de hette? Att röka i bilen hade varit en självklarhet då på sextioalet, även med uppevade rutor och ett barnbarn i baksätet. Inte ens mormor

hade haft några synpunkter, vilket hon annars hade på det mesta.

En långtradare tvärbromsar framför henne och hon är tvungen att stampa till rejält på bromsen. Handväskan välter ner på golvet och allt i den ramlar ut. Hårborsten, plånboken, turstenarna och mobilen. Ett lypsyl rullar i väg. Samtidigt ring-er mobilen. *Helvete*. Med blicken fixerad vid långtradarens baklyktor, trevar hon med högerhanden utmed golvet. Till slut lyckas hon få tag på mobilen. Hon har inget headset på, brukar inte prata i telefon i bilen, men nu kan det vara mäklaren.

– Lovisa Lindh, flämtar hon.

Mäklaren låter lika dryg som förra gången. Som om det är en ynnest han beviljar henne genom att komma och titta på en fastighet, inte hans jobb.

– Vi måste tyvärr ta det imorgon i stället. Det har kört ihop sig lite här.

Tio sekunder senare är alla planer omkullstjälpta. Väg 47 ligger i princip spikrak framför henne och Varaslätten breder ut sig på båda sidor. Stora åkrar, enstaka gårdar. Lovisa fortsätter att köra, som hypnotiserad, samtidigt som hon väser svordomar.

– Helvetes jävla skit!

Hon slår handen mot ratten i en lam protest efter att ha knäppt bort samtalet och slängt ifrån sig mobilen på bilsätet. Vad är det för fel på henne? Mäklaren hade själv fått välja datum och tid, så om han nu fått förhinder är det hans problem att lösa. Hon vill verkligen inte slösa bort ännu en arbetsdag på grund av hans dåliga planering. Varför sa hon inte bara nej? Hur svårt skulle det egentligen ha varit? Fullständigt omöjligt, uppenbarligen. Efter femtionio år har hon fortfarande inte lärt sig att uttala ordet nej. Då blir det så här.

Tankarna flaxar runt inne i huvudet, skriker till varandra, ryck-

er och drar som fiskmåsar. Vända och åka tillbaka till mamma i Åmål, nästan femton mil? Att köra hem till Göteborg blir väl en ännu längre omväg? Ska hon ta in på hotell? Lägga sig i diket och dö? Åh herregud, vad trött hon är på sig själv och sin mesighet!

I Falköping stannar hon och köper pulverkaffe, värmeljus, tändstickor, bröd och en tub räkost på Ica Maxi. Nere i centrum hittar hon en sportaffär där hon inhandlar sovsäck och ficklampa. För sent inser hon att för den summan skulle hon ha kunnat ta in på hotell i stället, men gjort är gjort. En natt måste gå att överleva, oavsett skick på huset – men en sovsäck kan nog vara bra att ha.

Lovisa passerar rondellen vid McDonald's och kör vidare mot Mullsjö. Hon vrider på bilradion och hinner inte värja sig när Patti Smiths hesa röst slår emot henne. Sorgen kommer rusande, nafsar henne i vaderna.

– Sluta, förmanar hon sig. Inte nu.

Minnena som låten väcker, leder inte till något bra ställe. Saknaden efter barnen, skilsmässan, ja, hela jävla livet, ligger där obearbetade och ruttnar. Men nu har hon annat att tänka på, ett uppdrag. För första gången på evigheter ska hon faktiskt ta tag i något. Göra en insats.

Tankarna gör att hon är nära att missa avfarten mot Stavrevik. Den smala vägen vindlar fram mellan åkrar, ängar och små gårdar. Hagar med kor och ett gärde där två rådjur höjer sina huvuden när hon sänker farten. Det lilla samhället tar inte mer än en minut att passera, trots att hon kör extra långsamt. Kyrkan till vänster, en pizzeria till höger. En rad villor på var sida av vägen. Bilmek, en nedlagd bensinstation, en liten livsmedelsaffär och Annies klipp & skönhet nere i en källare. Det är det hela. Skumpandet när bilen korsar järnvägen, hon minns det så tydligt från barndomen. Känslan av att nästan vara framme, det förväntansfulla pirret i magen.

Lovisa sänker farten ytterligare. Tre slitna brevlådor hänger på sned, uppspikade på en mossbeväxt bräda mellan två skeva stolpar. Dags att svänga till vänster. Skogsvägen vindlar fram, mycket smalare än hon minns den. Det är bara två hjulspår med en bred sträng av gulnat gräs i mitten. Bilen hoppar och far över gropar och rötter, på några ställen sopar grenar mot sidan av fordonet. Granarna verkar ha krupit närmare, har nog gjort det också. Skogen håller på att återta vägen.

Ett gult hus på höger sida, ett rött på vänster, en ladugård. Båda ställena ser obebodda ut. Vägen gör en sista krök och där ligger det: barndomens sommarparadis. Fullt av löften om smultron, bad i tjärnen och strövtåg i skogen med morfar. Hans stora bärkorg, hennes lilla. Pannkakor med nykokt sylt på blåbären de just plockat. Humlornas surr kring mormors rabatter. Fjärilarnas fladdrande vingar. Namnen på blommorna, som poesi. *Löjtnantshjärta, iris, stjärnflocka, riddarsporre.*

Lovisa sitter kvar i bilen en stund, låter synen sjunka in. Förfallet är ett slag i ansiktet. Som mormor skulle ha förfasat sig, hon som var så noga. Det mesta av rödfärgen är bortnött, takpannorna är överväxta med mossor och den lilla verandan lutar betänkligt. Ladugården har rasat in, avbrutna brädor spretar mot himlen. Det lilla utedasset står kvar, som en sned vaktkur i skogsbrynet.

Sorgen hon känner är fullständigt oväntad. I hur många år som helst har hon knappt tänkt på torpet och när hon någon gång gjort det har det varit med ett styng av irritation; den infekterade konflikten med Lovisas moster om arvet har gett upphov till en hel del stress och dålig stämning. Men nu när hon väl står här och minnen från barndomssomrarna flyter upp till ytan, gör de något med henne. Eller så är hon bara skör efter skilsmässan och allt som hänt. Inget av det gamla och invanda finns kvar längre.

– Skärp dig, väser hon. Gör det du ska. Tänk inte.

Planen är att visa fastigheten för en mäklare, få den värderad och såld så fort som möjligt. Bli av med problemet, nu när moster Esther inte längre kan opponera sig. Sedan mormor och morfar gick bort för snart tjugofem år sedan har torpet blivit stående. Osämjan mellan mamma och hennes syster Esther har gjort att ingen av dem använt det. Men sedan Esthers begravning för tre månader sedan har mamma oavbrutet tjatat om att torpet måste säljas så fort som möjligt.

Varför Esther vägrade att sälja vet inte Lovisa och antagligen ingen annan heller. De båda systrarna har intagit var sin ringhörna i så gott som alla frågor genom åren. Deras gräl har förstört de flesta släktsammanskomster sedan tidernas begynnelse. Lovisa minns en jul för några år sedan då de rök ihop om vilket som var fulast, fetma eller skrynklig hud? Systrarna var drygt åttio, men lika oförsonliga båda två. Moster Esther, som var något knubbig, hävdade att lite hull bara var klädsamt och slätade ut rynkorna, medan magra mamma menade att all form av fetma var av ondo. Nu när moster Esther gått bort har mamma till slut kunnat utropa sig till segrare.

Uppdraget att sälja torpet har hamnat i Lovisas knä eftersom hennes två äldre bröder vägrar att ha något med saken att göra. De har båda gjort klart att de varken har tid eller lust att engagera sig. Det har inte Lovisa heller, men hennes mamma vet precis vilka knappar hon ska trycka på för att driva igenom sina önskemål. Känslomässig utpressning funkar inte lika bra på bröderna. Deras relation med mamman är en helt annan än hennes egen.

Lovisa försöker samla sig. Hon har en kväll och en natt att fördriva innan mäklaren dyker upp vid tiotiden nästa morgon. I baksätet ligger packningen. Hon vrider på huvudet och betraktar matkassen och den nyinköpta sovsäcken. Sova

över i det här förfallna ödehuset, hur hade hon egentligen tänkt? Att torpet skulle ha klarat tjugofem år av obefintlig omvårdnad utan en skråma? Att mormor på något magiskt vis skulle stå vid vedspisen och steka falukorvsskivor medan morfar satt vid det lilla blåmålade köksbordet och löste korsord?

– Jag orkar inte, mumlar hon.

Men nu är hon här och måste åtminstone undersöka hur det ser ut i torpet. Om det är alltför illa ställt där inne finns fortfarande möjlighet att åka tillbaka till Falköping och leta reda på ett hotellrum. Hon tar ett djupt andetag och öppnar bildörren.

Nycklarna ligger i handväskan. Både mammas och moster Esthers, uppträdde på samma nyckelring. Gräset framför torpet är en blommande, lårhög äng. Det hade kunnat vara vackert om inte förfallet varit så totalt och på något sätt personligt. Det är hennes barndom som ligger i ruiner här. Lovisa kliver ur bilen, öppnar bakluckan och tar fram gummistövlarna.

Hon minns hur förnuftig hon kände sig när hon ställde in dem där imorse. Föreställde sig hur mäklaren skulle förbanna sitt val av blanka lågskor och hur hon skulle ge honom ett överseende leende.

Hon vadar genom gräset fram till torpet. Enstaka blåklint och vallmo blommar fortfarande, trots att det är slutet av augusti. Nyckeln kärvar i låset, hon får ta i ordentligt för att kunna vrida runt den. Verandagolvets murkna brädor sviktar betänkligt under hennes tyngd, förhoppningsvis är mäklaren ingen tungviktare. Hon trycker ner handtaget och försöker öppna. Dörren har svällt av fukten och hon är tvungen att rycka hårt flera gånger för att få upp den. Det finns en oro i kroppen. Kommer allt där inne vara förstört?

Det finns el indraget, men den är förstås avstängd. Men än

räcker dagsljuset. Lovisa passerar den lilla farstun, tar ett steg in i köket och får svårt att andas. Den blårandiga trasmattan ligger kvar ovanpå linoleumgolvet i köket. En trave med vecko-tidningar på köksbordets småblommiga vaxduk, en ljusblå kofta slarvigt hängd över ryggen på en av de fyra pinnstolarna. Visst luktar det unket och instängt, men det är inte alls så illa som hon befarade. Ingen stank av råttor eller mögel. Det är mer som om mormor och morfar bara har gått ut en stund.

En halvtimme senare har hon lyckats tända både i vedspisen och i kakelugnen. I början ryker det in, men till slut ger locket av kyla och fukt i skorstenen efter. Att veden i vedlåren har torkat i tjugofem år underlättar, det gör den extra lätt att få fyr på. Lovisa går en snabb husesyn.

Övervåningen består av en vind med två sovrum i vardera ände. Rummen användes bara sommartid, oisolerade som de är. Mormor och morfar sov i det större till höger, hon själv i det lilla till vänster. De vita tyllgardinerna hänger kvar, gulnade nu. Nedervåningen är mer ombonad. Farstun, köket, den lilla kammaren innanför och så det stora rummet med bokhyllan, den lurviga ryamattan och alla de små murriga tavlorna i guldrum. Mormor gjorde sitt bästa för att hålla stilen även i sommarstugan.

Lovisa tar fram mobilen och kollar, jodå, det finns lite täckning. Hon ringer sin mamma. Som vanligt tar det tio signaler innan hon svarar. Det är tiden det tar att ta sig upp ur soffan och med rollatorns hjälp hasa ut till köket där hon förvarar sin mobil. Att själva vitsen med en mobiltelefon är att den är mobil och lika gärna skulle kunna ligga på soffbordet är det ingen idé att påpeka. Det skulle bara uppfattas som kritik.

– Jag är här nu, säger hon i stället. Mäklaren kunde inte komma förrän imorgon så jag stannar över natten. Det finns ved. Mammans flåsande andetag i örat.

– Hur ser det ut? frågar hon när hon hämtat andan efter sin promenad till köket.

– Ungefär som jag minns det. Men mer slitet förstås, rödfärgen är nästan borta. Och ladugården har rasat in. Eller, taket i alla fall.

Lovisa hör hur mammans röst fylls av oro.

– Har den rasat in? Men nåt är stället väl värt ändå? Jag ...

Den tunna rösten svajar. För första gången inser Lovisa hur viktig den här husförsäljningen är för hennes mamma. Hon har varit så upptagen av sig själv och sina egna problem att hon inte ens försökt sätta sig in i sin mammas situation. Blir torpet sålt kommer hon att kunna handla i mataffären utan att hela tiden behöva snegla på priserna. Välja den ost som är godast, inte den billigaste. Unna sig en ny korsordstidning, en hel hög med pocketböcker, kanske ett par nya fårskinnstofflor. Inte vad andra skulle kalla utsvävningar, men som är det för någon med låg pension.

– Självklart är torpet värt nåt, försäkrar Lovisa henne. Marken också, den är ju på nästan tiotusen kvadrat. Men jag har ingen aning om hur mycket pengar det rör sig om. Det är därför jag är här, för att mäklaren ska göra en värdering.

Mammans röst höjs en oktav.

– Det vet jag väl! Jag är inte senil.

Lovisa blundar ett ögonblick och stålsätter sig. Som vanligt har hon svårt att hantera sin mammas missnöje. Hon vill vara henne till lags, duga. Så har det varit ända sedan hon var liten och det går visst aldrig över.

– Vi får hoppas att det är värt riktigt mycket, säger hon.

Hon hör själv hur tillämpat hurtig hon låter. Hennes mamma muttrar något ohörbart till svar. De avslutar samtalet efter att Lovisa har lovat att rapportera igen efter mötet med mäklaren.

Det börjar skymma. Lovisa ställer ett par värmeljus på en tallrik och tänder dem. Några pinnar till i vedspisen och kakelugnen. Den råkalla fukten i torpet börjar ge med sig och hon känner att det här fungerar, hon kan stanna över natten. Det är som att campa.

Hon dukar upp på köksbordet. Skär några skivor av brödet hon köpt, trycker ut en serpentin av räkost. Håller kokande vatten i en emaljerad mugg och rör i några teskedar kaffepulver. Hon märker att hon ler. Mungiporna strävar uppåt helt av sig själva. Skuggan av mormor står borta vid vedspisen och iakttar henne.

Lovisa tar ett bett av smörgåsen, tuggar. Har något någon smakat så gott? Hon förstår inte vad det är som händer med henne. Alla dessa gamla minnen som letar sig upp till ytan, känslorna de väcker i henne. Nu är det inte längre bara barndomsminnen som väller upp, utan även annat. Hon har bott så här en gång för länge sedan, i ett torp utan några bekvämligheter. I ett annat liv.

Mycket av den tiden vill hon inte minnas, men kanske är det ändå rätt väg att gå. Börja från början för att kunna förstå hur det blev som det blev. Kanske finns det någon tråd i allt det där som det är värt att dra i? Lovisa ser ut genom fönstret. Det ovana leendet får ansiktet att strama. För första gången på flera månader längtar hon efter att skriva.

En timme senare rullar hon ut sovsäcken på den gamla soffan i storarummet, blåser ut ljusen och kryper ner. En aning av cigarillrök från sofftyget. Brasan bakom kakelugnens mässingsluckor knäpper lite och mörkret pressar sig mot rummets två små spröjsade fönster. Fyra rutor i varje. Inget prasslande eller tassande från möss eller råttor, inget som skrämmer eller oroar. Hon är liten igen, trygg och lugn.